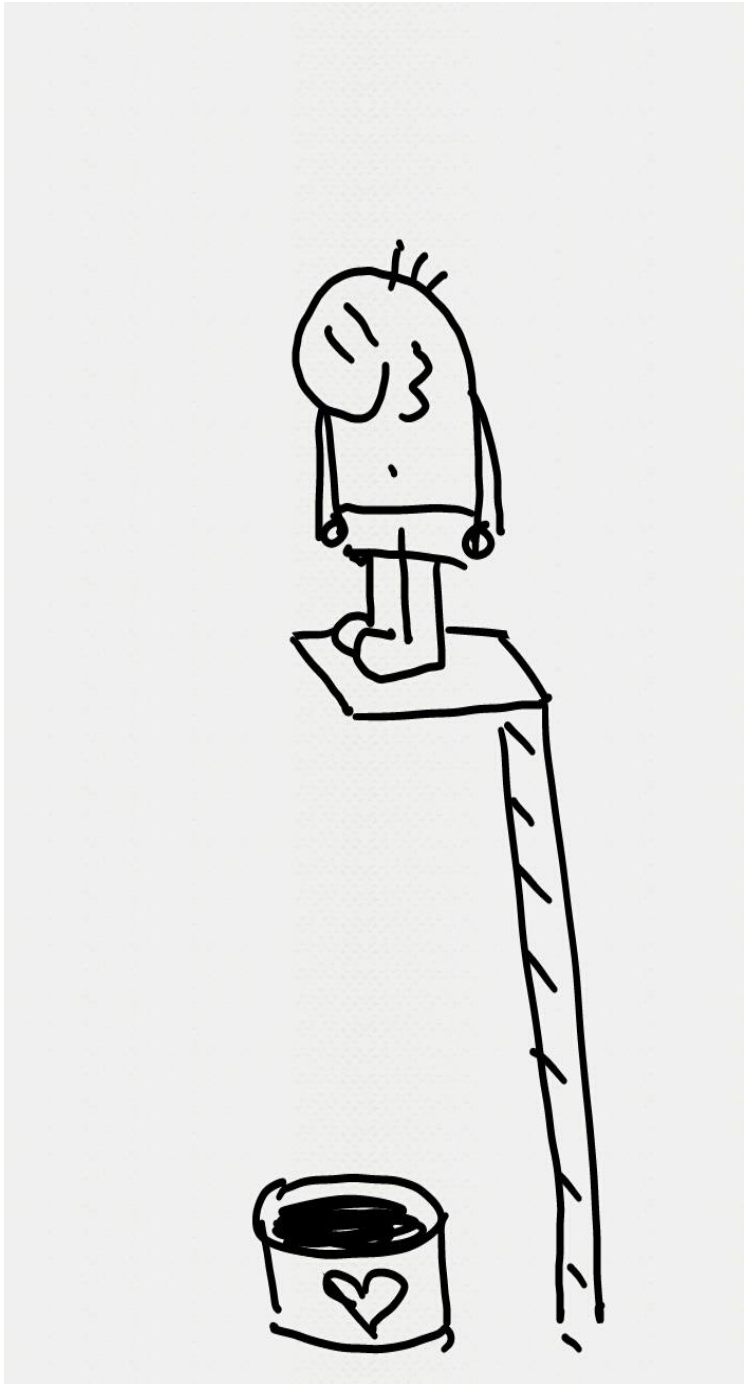
Niet blokkeren, maar compenseren!

spreekdurf vergroten
via **spreek**strategieën

ATLAS inspiratiedag oefenkansen Nederlands
dinsdag 21 oktober 2025 – plenaire sessie



Wie ben ik?

Lieve Vanachter

(CVO Lethas en Huis van het Nederlands Brussel)

- een ervaren NT2-docent
- met een jarenlange voorliefde voor

spreekdurf als basiscompetentie

- vanuit 3 grote passies:

empowerment van mensen, muzische werkvormen en NT2

even praktisch

1. spreekstrategieën: Ik wil werken aan spreekstrategieën in de NT2 klas | Huis van het Nederlands Brussel

2. spreekportfolio: Ik wil werken met een spreekportfolio | Huis van het Nederlands Brussel (powerpoints, werkvormen, werkblaadjes, tips, handleiding, podcast, …)

3. spreekdurf: SPREEKDURF-workshop (BIJLAGEN) - Google Drive (energizers enz.)

Dus nu gewoon: **relax** & **focus** on the job ;-).

Wat is de top 3, als je een nieuwe taal leert spreken?

1.

2. grammatica

   woordenschat & uitspraak

   spreekdurf

3.

Wat is de top 3, als je een nieuwe taal leert spreken?

1. spreekdurf
2. woordenschat & uitspraak
3. grammatica

 FOUTEN MAKEN = oké!!!!!!!!

Wat jullie doen

= goud waard

= de essentie

CREDO: maak fouten!



Energizer

1. Taxi!
2. Zonsondergang
3. 100% voor je examen NL
4. Fiets gestolen

Spannend!

1.
2.
3.
4.

Waarom energizers?

1) Belang **verbale én non-verbale** energizers:
   - **focus** binnen + zorgen buiten
     (**couperen** en **verbinden**)

2) Belang **plezier** bij het leerproces
   → **veilig** leerklimaat **spreekdurf**

Meer energizers via de link op de vorige slide en op het einde van deze sessie.

Wat zijn spreekstrategieën? (1)

Hoe ga je om met struikelblokken in een taal die je nog niet zo goed beheerst?

Mindset:

Het is oké dat dit gebeurt.

Trucjes:

Ik heb trucjes die ik kan gebruiken. Bv. startzinnen

Wat zijn spreekstrategieën? (2)

- Trucjes (abracadabra simsalabim hocus pocus pilatus pats)

- Blokkeer je? Heb je stress?
- Geen probleem! Dat is normaal.
- Adem goed.
- Kies een trucje.
- Ga door met de communicatie.



Wat zijn spreekstrategieën? (3)

- Spreekstrategieën = heel concrete handvatten om je anderstaligen in alle RUST en COMFORT te laten communiceren (bewust **antwoorden** in plaats van snelsnel **reageren**).
- De anderstalige beseft: '**Ik kan meer dan ik denk**.'

Aanbreng vanaf 1.2:

Waarom ben jij de beste kandidaat voor deze job?



reactie 1

volledig blokkeren

= geen reactie

= de communicatie stopt

reactie 2

a. Waarom ben ik de beste kandidaat voor deze job?

b. Even kijken…Hoe zeg je dat nu weer?

c. Bijvoorbeeld: ik kom altijd op tijd. (wijs naar je horloge)

d.Begrijp je wat ik bedoel?

e. En ik ben ook heel flexibel.

Welke technieken/trucjes?

→ **DOEL: tijd winnen + communicatieve interactie**

10 spreekstrategieën

BASIS

1. STARTzinnen om terug te starten
2. Internationale woorden
3. Lichaamstaal
4. Bijvoorbeeld
5. Kort en simpel beschrijven

EXTRA

6. Switchen tussen talen
7. De vraag herhalen in het antwoord
8. Vragen stellen
9. Typische reacties
10. Foto’s & apps

2 SPOREN

EXPLICIET: tijdens je sessie trainen op spreekstrategieën (met werkvormen & inoefen-formats)

IMPLICIET: het voorbeeld geven als vrijwilliger + cursisten feliciteren wanneer ze (onbewust) een spreekstrategie gebruiken

Even inzoomen op de spreekstrategieën



1. STARTzinnen om terug te starten, om tijd te winnen

Wablief? Wat zeg je?

Kan je dat herhalen?

Kan je trager spreken?

Ik weet het niet.

Ik begrijp het niet.

Begrijp je? = Snap je? = Versta je?

Wat betekent dat?

Hoe zeg je dat (in het Nederlands)?

Mag ik iets vragen?

Goh, … . Klopt dat?

Momentje = Even kijken = Wacht even

Kopieer op een felle kleur



1. STARTzinnen om terug te starten, om tijd te winnen

Ik bedoel…

Begrijp je wat ik bedoel?

Eigenlijk

Wat ik wil zeggen, is…

Ik begrijp het niet.

Kan je dat herhalen?

Begrijp je? = Snap je? = Versta je?

Is ‘t duidelijk?

Wat betekent dat?

Hoe zeg je dat (in het Nederlands)?

Mag ik iets vragen?

Even kijken = Wacht even = Momentje

Kopieer op een felle kleur

Voorbeeld rusthuis



Adobe Stock | #33524275

2. Internationale woorden

“Lieve, hoe zeg je ‘bus’
in het Nederlands?”

→ **DOEL: cursisten bewust maken**

Typisch Nederlands	Herkenbaar Nederlands
Afzeggen	Annuleren
Geschenk	Cadeau
Bellen	Telefoneren
Uitstap	Excursie
Afdeling	Departement
Gevoelens	Emoties
Getuigschrift	Attest
Inlichten	Informeren
Afdrukken	Printen
Verdieping	Etage
Slordig	Nonchalant
Boterhamdoos	Lunchbox
Verbetering	Correctie
Leerrijk	Educatief
Gesprek	Conversatie
Vanzelf	Automatisch
Vanzelfsprekend	Evident
Bereiken	Contacteren
Voorrang	Prioriteit

3. Lichaamstaal

- ‘t is koud
- ‘t is warm
- een beetje
- vroeger
- nu
- later
- super
- ik ben moe
- het is lekker
- evenwicht



4. Een voorbeeld geven (bijvoorbeeld)

- Doel: inslijpen van taalhandelingen

‘Bijvoorbeeld’

‘Begrijp je wat ik bedoel?’

- Demo
- Per 2



Bijvoorbeeld (DRILL)

Ik hou van *groenten* (= een categorie zoals *groenten, fruit, auto's, muziek, familie, kleuren, drank, dessertjes, film, reizen, talen, dansen, kleren, meubelen, series, apps, …*)

Begrijp je (wat ik bedoel)?

NEE!

Bijvoorbeeld: *komkommer, tomaten, sla, …*

Begrijp je NU (wat ik bedoel)?

JA!

5. Kort en simpel beschrijven = BASISwoordenschat activeren

Het is…

Kwaliteiten	**Kleuren**	**Om (rest) te + verbum**
Groot > < klein	Wit	Om te eten
Lang > < kort	Geel	Om te drinken
Mooi > < lelijk	Oranje	Om te spelen
Warm > < koud	Roos	Om te werken
Dik > < dun	Rood	Om te poetsen
Rond > < vierkant	Paars	Om te schrijven
Lekker > < vies	Blauw	Om te …
Moeilijk > < gemakkelijk	Groen	
Tof > < stom	Bruin	
Interessant > < saai	Grijs	
…	Zwart	

De spreekstrategieën = de trucjes (BASIS)

- **De ander helpt je altijd!**

1) **STARTZINNEN** (*Kan je dat herhalen? Hoe zeg je dat in het NL? Momentje, Ik begrijp het niet., …)*
2) **INTERNATIONALE woorden**
3) **LICHAAMstaal**
4) **BIJVOORBEELD**
5) **KORT en SIMPEL beschrijven (BASIS-woordenschat)**

Wat zijn spreekstrategieën?

- Trucjes (abracadabra simsalabim hocus pocus pilatus pats)

- Blokkeer je? Heb je stress?
- Geen probleem! Dat is normaal.
- Adem goed.
- Kies een trucje.
- Ga door met de communicatie.



En dan nu: de praktijk!



Welke spreekstrategieën heb je gebruikt?

…

…

…

…

…

De spreekstrategieën = de trucjes (BASIS)

- **De ander helpt je altijd!**

1) **STARTZINNEN**
2) **INTERNATIONALE woorden**
3) **LICHAAMstaal**
4) **BIJVOORBEELD**
5) **KORT en SIMPEL beschrijven (BASIS-woordenschat)**

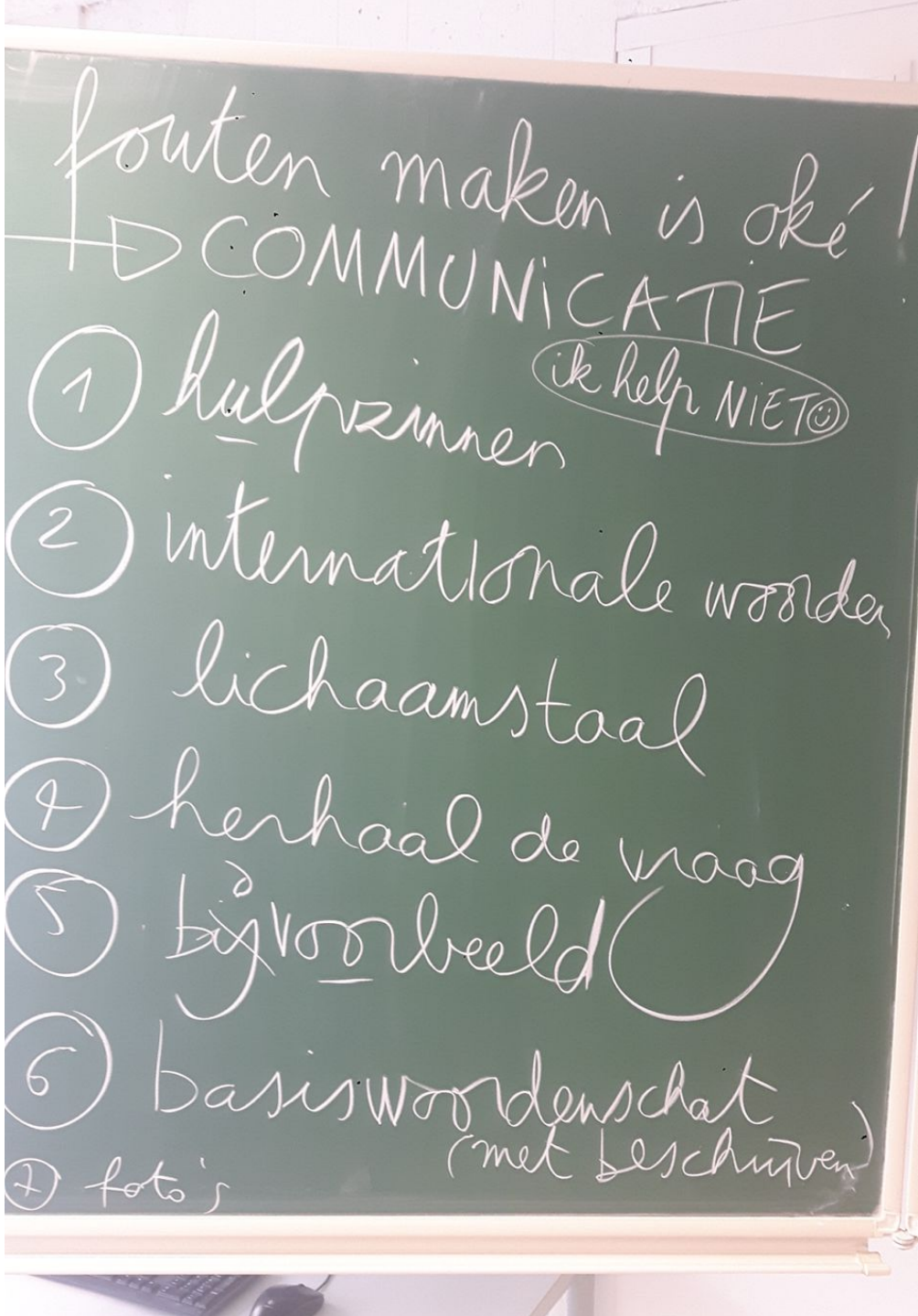
CREDO: maak fouten!



FOCUS = se débrouiller = zelfredzaam zijn

Houding als vrijwilliger:

- HELP alleen als de boodschap niet overkomt
- LAAT fouten voor wat ze zijn
- HELP alleen met een spreekstrategie



5 extra spreekstrategieën

6. Kort switchen naar een andere taal

"Dit is moeilijk voor mij in het Nederlands."

Uitleggen in een contacttaal

"Begrijp je wat ik bedoel?"

Ik hou van *travel*. Begrijp je wat ik bedoel?

"Hoe zeg je dat in het Nederlands *'magasin'*?"

7. De vraag herhalen in het antwoord

Wat ga je dit weekend doen?

Wat ga ik dit weekend doen?

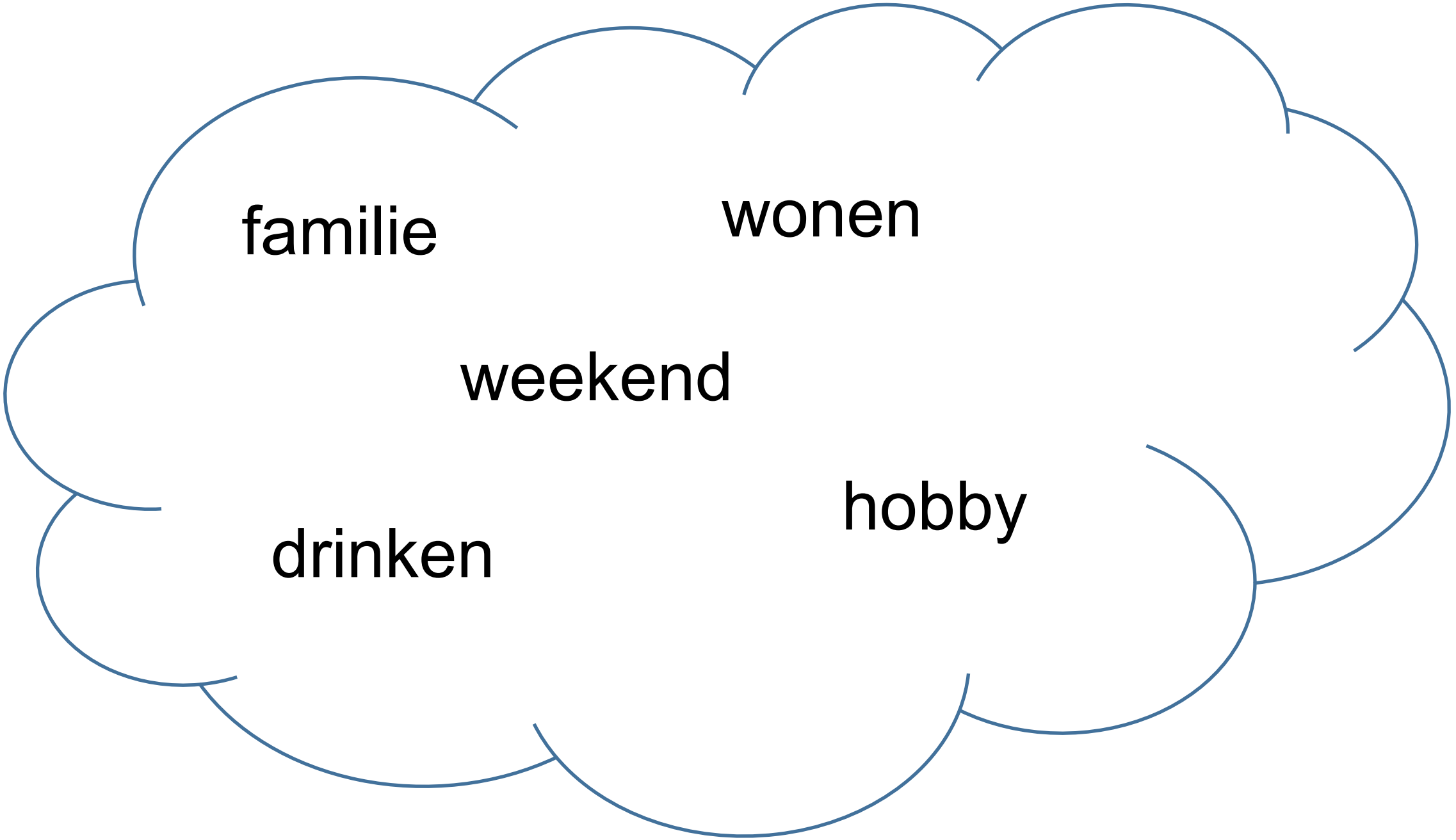
8. Vragen stellen

Train je cursisten op vlot korte vragen stellen:

→ Waar (heb je dat gekocht)?
→ Hoe was je weekend?
→ Met wie (ga je op vakantie)?



Tip: trainen via woordenwolken


familie
wonen
weekend
hobby
drinken

9. Typische reacties/frequente zinnen









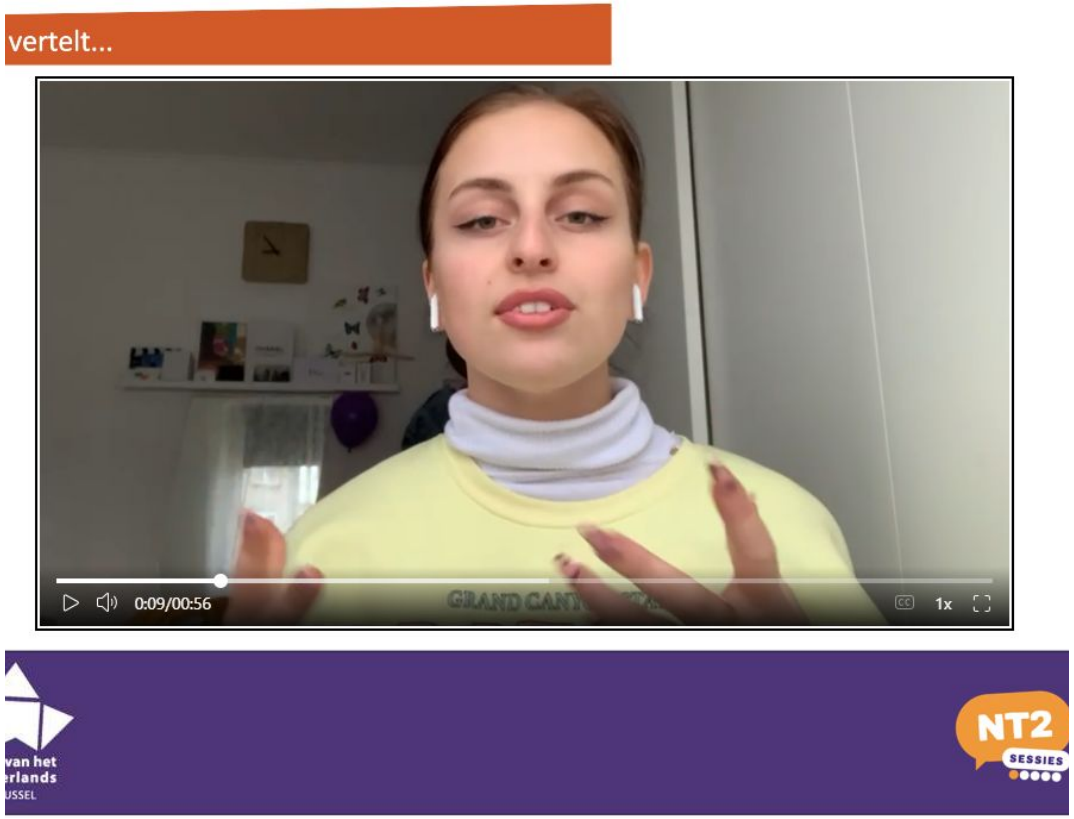
10. Foto’s en vertaal-app

- Cursist in Zuid-Korea
- Minder ideaal op een jobinterview ;-)

gratis vertaal-apps:
reverso context
deepl
chat gpt
google translate



Een anderstalige aan het woord



Drita vertelt hoe de spreekstrategieën haar helpen in communicatie.

Drita vertelt...

Afsluiter

Amai!

Allee!

Zeg, euh…

Komaan!

Alles goed?

Ca va…

Joepie!

Joe!

Hartelijk bedankt voor het meedoen.
Veel plezier!
En niet vergeten: maak… FOUTEN! ☺️



Zijn er vragen?

